

A Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Hatóság 2023. évi munkaterve

A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 2013. július 1-jétől hatályos módosítása létrehozta a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatok ellátásáért felelős hatóságot (a továbbiakban: Közfelügyeleti hatóság). A Kkt. előírásának eleget téve a Közfelügyeleti hatóság minden év december 31-ig közzéteszi a következő évre szóló munkatervét az Egységes Kormányzati Portálon.

A Közfelügyeleti hatóság általános célja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység átláthatóságának, ellenőrizhetőségének biztosítása, és ezen keresztül a közérdek megfelelő érvényesülése. A közfelügyeleti rendszert a Közfelügyeleti hatóság a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: Kamara) közreműködésével működteti, hatálya kiterjed a kamarai tag könyvvizsgálókra, és a könyvvizsgáló cégekre. A Kkt. meghatározza a Közfelügyeleti hatóság alapvető közfelügyeleti feladatait, amelyek részletes meghatározását és ütemezését a Közfelügyeleti hatóságra bízta.

A Közfelügyeleti hatóság önállóan működteti a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálókat ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek szakmától független minőségbiztosítási rendszerét. A Közfelügyeleti hatóság feladata a rendszer hatékony működtetése, a gyakorlat során nyert tapasztalatok értékelése és a nemzetközi folyamatoknak megfelelően a módszertan átültetése és továbbfejlesztése.

A Kkt. 189. §-a meghatározza a közfelügyeleti rendszer részelemeit, amelyek részletes vizsgálata és értékelése a Közfelügyeleti hatóság feladatkörébe tartozik.

Ezek a következők:

- 1) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezése, a kamarai nyilvántartások vezetése,
- 2) a magyar nemzeti könyvvizsgálói standardok, a Kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítása és elfogadása,
- 3) a szakmai továbbképzési és a minőségbiztosítási rendszer működése,
- 4) a fegyelmi eljárások.

A Közfelügyeleti hatóság munkaterve a 2023. évet illetően a következő:

I. A független minőségbiztosítási rendszer működtetése

Minőségellenőrzés

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzését a Közfelügyeleti hatóság végzi. A Közfelügyeleti hatóság minden évben minőségellenőrzési tervet készít, melyet legkésőbb a tárgyév március 31-éig nyilvánosságra az Egységes Kormányzati Portálon. A minőségellenőrzési terv azon könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek megnevezését tartalmazza, akik az adott évben minőségellenőrzésre kijelölésre kerültek. A kijelölés alapjául a könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek által szolgáltatott, valamint nyilvánosan elérhető adatok szolgálnak.

A Kkt. 173/B. § (1) bekezdése értelmében minőségellenőrzést kell lefolytatni legalább 3 évente a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI.29.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a értelmében a Közfelügyeleti hatóság három évnél gyakoribb minőségellenőrzést is elrendelhet, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég utolsó minőségellenőrzése „nem felelt meg” vagy „megfelelt, megjegyzéssel” eredménnyel zárult, vagy ha azt a könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet indokolja.

Rendkívüli minőségellenőrzés

A jogszabályi előírások szerinti 3 évenként esedékes minőségellenőrzéseken kívüli, a Kkt. 173/B. § (4) bekezdése alapján rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt:

- a) a Kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,
- b) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég saját magával szemben kéri,
- c) a Közfelügyeleti hatóság kezdeményezi.

Közvetlen vizsgálat

A Kkt. 195. §-a alapján a Közfelügyeleti hatóság közvetlen vizsgálatot folytat olyan esetekben, amikor a jogszabály szerinti könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet kialakulásának gyanúja merül fel.

II. A könyvvizsgálói tevékenység végzésével kapcsolatos engedélyezési feladatok

Könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolások és engedélyek megadása és visszavonása

A Közfelügyeleti hatóság jár el a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás, illetve engedély megadása, valamint visszavonása iránti kérelmek tekintetében, az ezekkel kapcsolatos döntéseiről azok véglegessé válását követően tájékoztatja a Kamarát.

Minősítések megadása és visszavonása

A Közfelügyeleti hatóság jogosult a speciális könyvvizsgálói minősítések megadására és visszavonására. E tekintetben a Közfelügyeleti hatóság szorosan együtt működik az érintett állami szervekkel (Magyar Nemzeti Bank), továbbá a döntéseiről – a minősítések nyilvántartásba vétele céljából – értesíti a Kamarát.

Banki igazolások megadása

A Közfelügyeleti hatóság jár el a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 8. § (4) bekezdése szerinti hitelintézet részére nyújtott jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgáló gyakorlatának elismeréséről szóló igazolás kiállításában. A döntések véglegessé válását követően, azokról értesíti a Kamarát a banki könyvvizsgálatához szükséges igazolással kapcsolatos adatok nyilvántartásba vétele céljából.

III. Szakmai standardok jóváhagyása

A szakmai standardok (a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok, a Kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok) megalkotásához és naprakészen tartásához a Kamarának a Közfelügyeleti hatóság jóváhagyását kell kikérnie.

IV. Jogalkotási feladatok

A Közfelügyeleti hatóság az alábbi jogszabályok tekintetében végez jogszabály-előkészítési tevékenységet:

- a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény,
- a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI.29.) NGM rendelet,
- a kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek minősítési eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról és a díj megfizetésének részletes szabályairól szóló 25/2015. (IX. 28.) NGM rendelet, valamint

- a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég által saját magával szemben kért rendkívüli minőségellenőrzés igazgatási szolgáltatási díjáról és a díj megfizetéséről szóló 24/2013. (VI. 28.) NGM rendelet.

A Közfelügyeleti hatóság koordinálja és felügyeli a fenti jogszabályokhoz kapcsolódó jogalkotási feladatokat az Európai Unió előírásoknak, illetve a hazai szakmai követelményeknek való megfelelés érdekében.

A Közfelügyeleti hatóság:

- a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint
- az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról a) az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i, az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006/43/EK irányelv

tekintetében részt vesz az Európai Unió jogalkotási feladataiban.

A Közfelügyeleti hatóság véleményezi a fenti jogszabályokhoz kapcsolódó jogalkotási folyamat során keletkező munkaanyagokat, tervezeteket az Európai Unió előírásoknak, illetve a hazai szakmai követelményeknek való megfelelés biztosítása céljából, továbbá amennyiben szükséges, a jogszabály módosításokkal kapcsolatosan tájékoztatót bocsát ki, valamint továbbképzést szervez.

V. Jogszabályi felhatalmazásból adódó vizsgálati kötelezettségek

Kamarai minőségellenőrzés

Tekintve, hogy a Közfelügyeleti hatóság tevékenységének központjában a könyvvizsgálat minőségbiztosítása áll, ezért a munkatervnek részét képezi a Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések áttekintése a nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálóinál. A Közfelügyeleti hatóság különös figyelmet fordít a kamarai minőségellenőrzésre történő kijelölés szabályainak betartására, valamint a minőségbiztosítási rendszert érintő kamarai szabályzatok változásaira.

Fegyelmi eljárások

A Közfelügyeleti hatóság feladata a Kamara által lefolytatott fegyelmi eljárások áttekintése, különös tekintettel a Közfelügyeleti hatóság által kezdeményezett fegyelmi eljárásokra.

Kamarai továbbképzés

A Közfelügyeleti hatóság az előző évi oktatással és továbbképzéssel kapcsolatos, dokumentumokon alapuló vizsgálatok mellett – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló áttekintést tervez a 2023. évi továbbképzések tekintetében.

A Közfelügyeleti hatóság az áttekintésekből szerzett következtetéseit és javaslatait egyezteti a Kamarával.

Átláthatósági jelentések vizsgálata

A Közfelügyeleti hatóság ellenőrzi a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek által készített és közzétett átláthatósági jelentések tartalmi követelményeknek és a közzétételek határidejének betartását.

Másodfokon eljáró Közfelügyeleti hatóság

A Közfelügyeleti hatóság a Kamara minőségellenőrzési eljárása során hozott elsőfokú döntések elleni fellebbezés elbírálására jogosult másodfokú hatóságként jár el.

VI. Külföldi szakmai szervezetekkel való további kapcsolatépítés

A Közfelügyeleti hatóság fontosnak tartja a nemzetközi együttműködést az európai uniós tagállamok és szükséges mértékben a harmadik országok közfelügyeleti hatóságaival. A Közfelügyeleti hatóság képviselteti magát az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottságának (CEAOB) ülésein, továbbá az USA könyvvizsgálói Közfelügyeleti hatósága, a PCAOB éves konferenciáin, valamint az IFIAR (International Forum of Independent Audit Regulators) éves inspekciós workshopján. A szakmai tanácskozásokon szerzett tapasztalatok hozzájárulnak a független ellenőrzés rendszerének fejlesztéséhez. A Közfelügyeleti hatóság az IFIAR tagságából eredő jogait és kötelezettségeit teljesítve 2023-ban részt kíván venni a Fórum plenáris ülésén, csatlakozik a nemzetközi szervezet által kezdeményezett évközi konzultációkhoz, a közfelügyeleti gyakorlatra irányuló felmérésekhez.

VII. A Közfelügyeleti hatóság működésének minden évében elvégzendő egyéb feladatai

A Közfelügyeleti hatóság elkészíti a tevékenységéről szóló éves beszámolóját, amelyet a tárgyévet követő év április 30-ig hoz nyilvánosságra.

A Közfelügyeleti hatóság a lefolytatott minőségellenőrzések tapasztalatairól tájékoztatja a Kamarát, továbbá előadások és szakmai publikációk formájában a kamarai tag könyvvizsgálókat. A tájékoztatáson túl a Közfelügyeleti hatóság együtt kíván működni a Kamarával oly módon, hogy a szerzett tapasztalatok beépülhessenek a kamarai továbbképzési programokba.

A Közfelügyeleti hatóság nyilvántartja a könyvvizsgálói szerződések megszüntetésével kapcsolatban hozzá érkező bejelentéseket, a könyvvizsgálókkal szemben hozzá érkező panaszokat és szükség esetén megteszi a kellő intézkedéseket.

Budapest, 2022. december 31.